

israf

Gönderen Kadir Hatipoglu - Mayıs 04 2023 01:00:00

Peygamber (s a s) de ,قَالَ
نَعَمْ وَإنْ
كُنْتَ عَلى
نَهَرٍ جَارٍ
”Evet, hatta akmakta olan bir nehirde abdest alsan bile” şeklinde cevap verdi
Kur'an-ı Kerim'de, insanın cimrilik duygusundan kurtulması ve bunun yerine
cümle mertlik duygusunu geliştirmesi her vesile ile ‘ğünlük’ türdenmektedir, Allah'ın
cimrilik edenleri ve başkalarına da cimriliği tavsiye edenleri sevmediği belirtilmektedir (Nisa,
4/37).
Başka bir ayette cimriliğin insanın kendi yararına bir davranış olmayıp aksine tam
aleyhine bir sonucu(ccedil); doğuracağı ifade buyurulmuştur Hz Peygamber de
cimriliğin yasak ve dinde hoş karşılanmayan bir haslet olduğunu,
“خَصْلَتَانِ
َﻻ
تَجْتَمِعاَنِ
نِ في مُؤْمِنٍ;
الْبُخْلُ،
وَسُوءُ
الخُلْقِ
”İki haslet vardır ki bir
mülk'te asla beraber bulunmazlar: Cimrilik ve kümüktüm; ahlakı hadisiyle ifade
etmiştir. Ayrıca Resûlullah (s a s) genel olarak insanların hakkında
dürüslüğünü, lebilen en kötüyü ve altıcı iki huyun cimrilik ve
korkaklığını olduğunu, cimrilik duygusuyla imanın bir arada bulunmayacağına vurgu yapmıştır;
ahlakı(ccedil);ları cimriliği ahlakı(ccirc); ve psikolojik bir hastalık kabul ederek diğer rezileler gibi
bunun da ilim ve amel yoluyla tedavi edilebileceğini ifade etmişlerdir; ilim yolu cimriliğin
ahlakı(ccirc);, din(ccirc); ve i(ccedil);tim(ccirc); bakımdan zararlarını ve bundan kurtulmanın yollarını
araştırıp ‘ğrenmek, amel yolu ise insanların dertleriyle ilgilenmek, nefse gümüm(ccedil);
gelse de insanlara yardım etmeye kendini zorlamak şeklinde ‘zetlenebilir’;
İsraf Alanları Toplumumuzda israf hemen her tür ve yer almaktadır. Ancak biz en(ccedil); ok
karşılaştığımız israf alanlarına kısaca işaret ederek bazı değerlendirmelerde bulunacağız;
Yeme-i(ccedil); mede israf ve Varlığımız ve iş yapma gümüm(ccedil);mülk; devamı i(ccedil);in
almak insan(ccirc); olduğu kadar din(ccirc); bir gümüm(ccedil);revdir; İnsan bu gümüm(ccedil);revi yerine
getirirken yeteri kadar gıdayı almak mecburiyetindedir; Yüce Dinimiz, ihtiyacımız olan
gıdayı azaltıp iş gümüm(ccedil);mülk; zümre kaybetmeyi tasvip etmediği gibi, gereğinden
fazla yiyp i(ccedil);meyi de yasaklamıştır (A'rsquo;r(acirc)f, 7/31);
İnsan karnını tıka basa, ‘l(ccedil);s(zce) doldurmayacak, ama gümüm(ccedil); ve
takatten dürüslüğünü secek derecede de a(ccedil); durmayacaktır Hz Peygamber (s a s),
, مَا ﻣﻸ
آدَمِىُّ
وِعَاءً
شَرّاً منْ
بَطْنٍ،
بِحَسَبِ

ابنِ آدَمَ
لُقَيْمَاتٌ
يُقْمِنَ
صَلْبَهُ،
فَإنْ كَانَ
َﻻ مَحَالَةَ
فَاﻋﻼ،
فَثُلُثٌ
لِطََعَامِهِ
، وَثُلُثٌ
لِشَرابِهِ،
وَثُلُثٌ
لِنَفَسِهِ
nbsp; “ Ademoğlu,
karnından daha şerli bir kap doldurmamıştırnbsp; İnsana belini doğrultacak birkaç lokma
yeter Yemek yediği zaman, midesinin üçte birini yemeğe, üçte
birini içmeğe, üçte birini de nefes almaya ayırsın ” sözüyle
haddinden fazla yemenin insanı sürükleyeceği zarara dikkat çekmektedir

Günümüz toplumlarına şöyile bir göz attığımızda, yapılan yiyecek ve
içecek israflarının haddi hesabının olmadığını görmek hiç de zor olmasa
gerek Çöplerde atılan ekmeklerin, dökülen yemeklerin, boşan
suların, milyonları bulan şehirlere yetecek miktarla ulaştığından bahsedilmektedirnbsp; Oysa
gerek ülkemizde gerekse dünyada, hoyratça atılan bir parça ekmeğe,
dökülen bir tabak çorbaya hatta umursamadığımız mikarda musluklardan sızan
bir damla suya muhtaç ne kadar da insan vardırnbsp; İşte bütün bunları, ruh
terbiyesinden, maneviyattan dahası Allah’a gerçek manada kul olmaktan uzak
olmanın sonucu olduğunu görmekteyiznbsp; Halbuki, müminin, yemek yerken
sofrasına düşen kıرıntıları bile toplayarak yemesi onun terbiyesinin sadece bir
parçasıdırnbsp; Ona, sevgiye Peygamber’i, akan bir nehirde ibadet niyetiyle abdest
alırken bile suyu israf etmemesini öğütlüyor Bu hayata ve nimetlere
bakışa getirilen bir disiplindir, eğitimdir, değer vermedirnbsp;
 Giyim-Kuşamda
Israf İnsan, soğuk-sıcaktan korunmak bir tarafa belli yerlerini örtmek zorundadırnbsp; Bu
zorunluluğun temeli, bazen dine bazen de örf ve kültüre dayanmaka ve bu
değerlere göre değişkenlik arz etmektedirnbsp; Ama insanlık âlemine şöyile bir
göz atıldığından kaynağı her ne olursa olsun bütün toplumlarda giyinmenin bir
zorunluluk olduğu görülür Öyile ki, giyim-kuşamın tarihsel
kökeni, ilk insana kadar dayanmaktadırnbsp; Hz Adem ve eşinin cennetten
yeryüzüne çiplak olarak indirildiği ve Allah’ın onların mahrem yerlerini
örtebilecekleri giyecekleri yaratlığı belirtilmektedirnbsp; Kişiürin giyim-kuşamları malî
imkanlarıyla da ilintiliidirnbsp; Hz Peygamber varlıklı kimsenin, gurur ve gösterişten
uzak kalmak koşuluyla kendisine verilen nimetlerin belirtisini üzerinde hissettirmesinin
Allah’ın hoşuna gideceğine işaret etmiştirnbsp; Ayrıca huzuruna pejmürde kıyafetle
gelen varlıklı birini, إِنَّ
اللَّهَ
يُحِبَّ أَن
يُرَى أَثَرُ

fark yoktur; Her şeyde itidalı (dengeli ve olmayı)
neren dinimiz İslâm, yemedi, mede, giyimde kuşamda, ibadette dengeli ve
davranmamızı emretmiştir; O, dayanağı her ne olursa olsun
ifrat ve tefritin karşısındadır;

İnsanların elde ettiği mal ve mülkün hepsi
O’nundur; Yüce Allah insanla birlikte yeryüzü ve çevresinde,
bütün canlılara yetebilecek ölçüde rızık ve nimet de
yaratmıştır; Kâinattaki her canının rızkı, Yaratan tarafından lutfedilmiştir; Ayrıca
yeryüzü ve çevresi yaratılanların geçimi temin etmeye elverişli bir
biçimde yaratılmıştır; İnsanlar, Allah’ın kendileri için yarattığı rızık ve
nimetleri, meşrû yollarla elde etmek suretiyle yararlanabilirler ve onları mülk
edinebilirler; Her ne kadar özel mülkiyet hakkı tanınmışsa da kişiler, mal
varlıklarında mutlak mülkiyet hakkına sahip değillerdir; Meşrû yollarla elde
edilen mal ve servetin harcanması veya tüketiminde de meşrû
ölçüler çerçevesinde hareket etme zorunluluğu vardır; İslâm’da, harcama ve tüketim, israf değil iktisat diğer bir ifadeyle verim
ekonomisi temeline oturtulmuştur;

Israf, sadece fertlerin değil toplumların
çöküşünde de en önde gelen etkenlerden birisidir; Bu
bağlamda İslâm, mensuplarını kendilerine gerek fert gerekse toplumsal bazda verilen
değerlerin israf edilmemesi konusunda uyarmıştır; İslâm’da mal yiğmaya
şün ve servetlerini tembelce ellerinde tutanlar da tasvip edilmemişlerdir;

Zira böyel bir tutum, malların âtil durumda kalmasına ve dolayısıyla da kaynak israfına
sebep teşkil etmektedir; İslâm, israfın önlenmesi için kişileri manevî
yönden de motive etmiştir; Verilen her nimetten soruya çekilme yaptırımı,
israfın önlenmesinde önemli bir etkendir;

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeleri](#)